

Топосът „Монастиря“ – изгубен в миналото или с шанс в настоящето (По материали от Сливенско)

Владимир Демирев

(Резюме)

Наименованието „Монастиря“ не е само диалектен вариант, обозначаващ място (старо място), съотносимо със знанието за съществувал или съществуващ манастир. То притежава обобщаващ емоционално-оценъчен смисъл за мястото и функцията на култовата християнска обител в местната памет. Акцент в нея представлява твърдението, че това са манастири от времето на българското царство. Топосът „Монастиря“ продуцира динамично и процес на етническа и верска идентификация и самоидентификация чрез конкретен култ. В този смисъл се среща и вариант на обозначаване не само на християнска принадлежност. Като *манастир* се определят и места, свързани с исляма и най-вече текета.

Култът има специфична динамика във времето и обраства с множество легенди и предания. Те мотивират неговата жизненост в миналото чрез конкретиката на съществували в действителност обекти. В много случаи те са заличени в реалното пространство, но въпреки това имат своето място и жизненост именно като знание и днес. Съхранената информация и местното знание за Малка Света гора Сливенска утвърждават мястото и функцията на топоса „Монастиря“ в културното пространство. Жизнеността на това знание е в основата на възсъздаване на реално съществуващи обекти днес.

Ключови думи: топос; „Монастиря; местно знание; идентичност; култ; биография на мястото; възсъздаване

Владимир Демирев
Регионален исторически музей – Сливен
Бул. „Цар Освободител“, № 18
Сливен, БЪЛГАРИЯ
vldemirev@abv.bg